

NĪCAS NOVADA vēstis

www.nica.lv * f Nīcas novada dome * Nr. 8 (111) * 2018. gada 31. augusts

ŠAJĀ NUMURĀ:

- ◆ Svētkus svin "Labākie gadi" – 6.lpp.
- ◆ Par atkritumiem – 3.lpp.
- ◆ "Piekrastes Tīrrade" – 5.lpp.

Esi lepns par savu novadu!

25. augustā visas dienas garumā "no ausmas līdz rietam" notika projektu Atvērto durvju diena ar moto "Esi lepns par savu novadu!". Rīts sākās ar koncertu "Ausma" Bārtas upē, bet diena beidzās ar "Senās uguns nakti" Jūrmalciema pludmalē.

Dienas gaitā Nīcas centrā notika daudzveidīgas aktivitātes. Bija iespēja saņemt informāciju par finansējuma piesaisti un citiem atbalsta veidiem, klātienē konsultēties ar pārstāvjiem no biedrības "Liepājas rajona partnerība" (LRP), Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra, LIAA Liepājas Biznesa inkubatora. Vairāku stundu garumā bija atvērti LRP realizētie pašvaldības un uzņēmēju projekti. Daudzi novērtēja iespēju satikt mūsu novadā strādājošos amatniekus, iepirkties tirdziņā un pavesoties "skaistuma teltī", kur aktīvi rosījās mūsu pašu meistares: kosmetoloģe, masiere un vizāžiste. Darbojās radošā darbnīca "Akmens spēks Latvijai", kurā lieli un mazi ar īpašām krāsām uz laukakmeņiem atstāja nospiedumu, atklājot, kas katram ir spēka avots. "Bagātību kartē" bērni zīmēja to, kas, viņuprāt, ir mūsu novada bagātības.

Nīcas novadā plānošanas periodā ar LRP starpniecību realizēti gan pašvaldības, gan uzņēmēju projekti. Pasākuma mērķis bija ne vien iepazīstināt ar paveikto, bet arī veicināt interesi, lai nākotnē šādu projektu mūsu novadā būtu vairāk. Lai mums te, Nīcas novadā, rastos vairāk lietu un vietu, ar ko lepoties. Lai rastos jauni pakalpojumi, ražojumi, taptu vietas, ko apmeklēt, lai augtu iedzīvotāju labklājība.

Pašvaldības realizētie projekti:

◆ "Aukstums vairs nav šķērslis būt aktīvam ziemā" – pašvaldības īpašumā "Upeskrasti" veikta mūra ēkas siltināšana no iekšpuses un kamīna pārbūve. Tagad sabiedriskās aktivitātes ēkā norisinās arī aukstā laikā.

◆ "Kāp kalnā Nīcas sporta hallē" –

25. augustā Nīcas centrā valdīja rosība.

sporta hallē izbūvēta 9 metrus augsta alpinisma siena.

◆ "Trenāžieru iegāde brīvā laika dažādošanai" – iegādāti jauni trenāžieri Nīcas sporta hallē.

◆ "Nāc vingrot svaigā gaisā!" – uzstādīti brīvdabas trenāžieri pie Nīcas vidusskolas sporta laukuma.

◆ "Nīcas Jauniešu centra telpu rekonstrukcija" – 50 kvadrātmetru plašā darbnīca pievienota jau esošajām Jauniešu centra telpām, tajā nomainīti logi un durvis, sakārtota apkure un

elektrība, kā arī iegādātas skandas, mikrofonu, vadi ģitārai un mikserpults.

◆ "Pērkones kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un popularizēšana Nīcas novadā" – Nīcas novads allaž bijis slavens ar savu krāšņo Nīcas tautastērpu, taču Nīcā slēpjas vēl viens dārgums – ilgi purā turētais Pērkones tautastērps. Projektā iegādāti 22 sieviešu un 10 vīriešu autentiski Pērkones tautastērpu komplekti. Nīcas senlietu krātuvē varēja apskatīt gan Pērkones tautastērpu, gan citus iespaidīgus eksponātus.

Uzņēmēju realizētie projekti, kas atvēra durvis 25. augustā:

◆ SIA "Uzņēmējdarbības atbalsta centrs" īstenojusi projektu "Jūras velocepi", kurā iegādāti trīsriteņi, ar ko makšķerniekiem braukt pa pludmali. Velosipēdi aprīkoti ar visu nepieciešamo jūras velocepei. Par projektu varēja uzzināt un velosipēdus izmēģināt Pērkonē pie viesnīcas "Jūrnieka ligzda".

◆ SIA "Bernātu Dzintariņš" īstenojis projektu "Bernātu Dzintariņa atdzimšana". Apmeklētāji uzzināja par vairākām ļoti personiskām kafejnīcā izvietotām lietām un interjera elementiem, par bernātnieku un Bernātu skarto iedzīvotāju dāvinājumiem un stāstiem.

TURPINĀJUMS 4. lpp.

*Cilvēka prātam ir trīs atslēgas,
Ar kurām var atslēgt visu.
Tas ir cipars, burts, nots.
Jeb – zināt, domāt, sapņot.*
(Viktors Igo)

Nīcas novada pedagogiem, skolēniem, viņu vecākiem un izglītības iestāžu tehniskajiem darbiniekiem jaunajā mācību gadā vēlu gribasspēku, pacietību, aizrautību un veiksmi!

Novada domes vārdā priekšsēdētājs Agris Petermanis

Uz jaunā mācību gada pirmo tikšanos visi tiek gaidīti
3. SEPTEBRĪ

Nīcas vidusskolā – pulksten 9.

Autobuss:

- ◆ plkst. 7.45 – no Kalnišķiem,
- ◆ plkst. 8.20 – no Jūrmalciema kūpinātavas,
- ◆ plkst. 8.20 – no Rudes,
- ◆ plkst. 8.45 – no Reiņugala.

Rudes pamatskolā – pulksten 9.

Autobuss plkst. 8.00 no Nīcas un tālāk pa mazo loku.

Nīcas Mūzikas skolā – pulksten 12.30 Nīcas kultūras nama Baltajā zālē.

Projekta ietvaros iegādāti trīsriteņi jūras velocepi.

DOMES LĒMUMI

NOVADA DOMES ĀRKĀRTAS SĒDĒ 17. augustā

Piedalījās deputāti: A. Petermanis, I. Lībeka,

Futbola treneriem būs asistenti

Pirmo futbola treniņu grupu Nīcā izveidoja 2012. gadā. Aizvadīto gadu laikā notikusi nozīmīga futbola jomas attīstība – šobrīd FK “Nīca” paspārnē ar pašvaldības atbalstu izveidotas 4 bērnu grupas ar 70 jaunajiem futbolistiem, darbojas arī lielo futbolistu komanda. Jauniešu grupās ir līdz 20 dalībniekiem. Mainoties dalībnieku sastāvam, grupās ir atšķirīgs zināšanu un prasmju līmenis. Tas apgrūtina kvalitatīvu treniņdarbu. Deputāti atbalstīja Nīcas sporta cen-

Plāno palielināt sociālo pabalstu apmēru

Deputāti pieņēma saistošo noteikumu Nr.21 "Par pabalstiem Nīcas novadā" grozījumus, lai precizētu un sakārtotu pašvaldības materiālo palīdzību iedzīvotājiem. Noteikumu projekts paredz ar 2019. gada 1. janvāri palielināt pabalstu apmēru iedzīvotājiem, kuri sasnieguši 85, 90 un 95 gadu vecumu; vienreizējo pabalstu neparedzētos

Paaugstināts sadzīves atkritumu

Sakarā ar atkritumu noglabāšanas poligona "Kīvītes" noteikto tarifu kāpumu un sadzīves atkritumu transportēšanas un loģistikas izmaksu izmaiņām, ar 2019. gada 1. septembri "Liepājas RAS" poligonā tiek paaugstināts sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifs – par 1 kubikmetra nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu būs jāmaksā 15,66 eiro (ieskaitot PVN). Pamatojoties

Izolīs Papes ezera niedrāju apsaimniekošanas tiesības

Nīcas novada dome nolēma 28. septembrī plkst.14 rīkot Papes ezera niedrāju apsaimniekošanas tiesību izsoli pašvaldībai piederoša zemesgabala diviem nogabaliem 47,918 ha un 35,217 ha platībā. Izsoles

Izolīs Nīcas vidusskolas aukstuma kameru

Nīcas vidusskolā notiek virtuves bloka remonts. Pēc remonta tiks uzstādīta mūsdienīga virtuves tehnika, tādēļ tika pieņemts lēmums par 820 eiro (bez PVN) pārdot lietoto

R. Kalējs, R. Latvens, L. Pakule-Krūče, D. Siksnā, A. Sīklis, I. Skrode, T. Šēfers. **Klātesošie:** K. Dikoviča, U. Volkovs, A. Veiss, V. Liepiņa, Z. Auza, I. Reķēna, G. Šime.

tra vadītāja un jauniešu grupu treneru rasto risinājumu – iekšējo resursu ietvaros samazināt jauniešu treneru atalgojumu par 150 EUR un par šo summu algot katram jauniešu trenerim palīgu – trenera asistentu. Tādējādi katras jauniešu grupas ikdienas treniņos un sacensībās piedalīsies divi cilvēki – treneris un trenera asistents. Tas ļaus treniņā grupu dalīt mazākās vienībās, dažādot un pilnveidot treniņu procesu, kā arī pilnvērtīgāk piedalīties sacensībās.

gadījumos; pabalstu, atgriežoties no ieslodzījuma vietas; aprūpes pabalstu; apbedīšanas pabalstu. Saistošo noteikumu projekts ir aizsūtīts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības lietu ministrijai atzinuma saņemšanai un stāties spēkā pēc saistošo noteikumu publicēšanas informatīvajā izdevumā "Nīcas Novada Vēstis".

apsaimniekošanas tarifs

uz Nīcas novada domes ekonomistes aprēķiniem, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifs vienam Nīcas novada daudzdzīvokļu mājas iedzīvotājam būs 3,29 eiro. Laikā no 2019. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim tarifs par 1 kubikmetru būs 16,40 eiro, attiecīgi vienam iedzīvotājam – 3,45 eiro. Informāciju privātpersonām sniedz apsaimniekošanas firma "CleanR".

sākuma cena minētajiem nogabaliem ir 503 un 370 eiro. Lai apsaimniekotājam būtu lietderīgi ieguldīt līdzekļus tehnikas nodrošinājumā, nomas tiesību termiņš noteikts uz 5 gadiem.

aukstumkameru ar elektromotoru. Ja pieteiksies vairāki pretendenti, tiks rīkota izsole. Izsoles noteikumi un cita nepieciešamā dokumentācija ir sagatavoti.

Aukstuma kamera ar elektromotoru

Nīcas novada dome 2018. gada 6. septembrī plkst. 13 pārdod izsolē par nosacīto cenu Nīcas vidusskolas aukstuma kameru ar elektromotoru.

Izolāmās mantas sākuma cena 820,00 EUR (astoņi simti divdesmit eiro), neskaitot pievienotās vērtības nodokli (PVN). Izsoles solis 82,00 EUR (astopdesmit divi eiro).

Reģistrējoties dalībnieki Nīcas novada pašvaldības (reģ. Nr. 90000031531) bankas norēķinu kontā Nr. LV69HABA0551018868961, AS "SWEDBANK", kods: HABALV22, samaksā nodrošinājumu 10% (desmit procenti) apmērā no izolāmās mantas sākuma cenas 820,00 EUR, t.i., 82,00 EUR (astoņdesmit divi eiro).

Izsoles dalībnieks, kurš nosolījis mantu, 14 dienu laikā no izsoles dienas samaksā piedāvāto augstāko summu, atrēķinot iemaksāto nodrošinājuma naudu.

Pašvaldības kontaktpersona par izolāmās mantas tehniskajiem parametriem un apskāti ir Nīcas vidusskolas saimniecības vadītāja Liene Bārenīte, tālrunis 29183296, e-pasts liene.barenite@inbox.lv.

Izsoles dalībnieku reģistrāciju veic līdz 5. septembrim plkst. 16 Nīcas novada domes 16. kabinetā darba dienās no plkst. 9 līdz 16.

Piešķir finansējumu Nīcas ambulances uzlabojumiem

Jau bija informācija, ka notiks Nīcas ambulances ieejas mezgla vienkāršotās atjaunošanas II kārtas būvdarbi. Dome apstiprināja finansējumu būvuzrauga nodrošināšanai un ēkas jumta renovācijas un bēniņu siltināšanas tehniskās dokumentācijas izstrādei. Šā gada karstā vasara parādīja, ka, lai pacients justos labi un komfortabli, procedūru kabinetam ir ļoti nepieciešams

Pārdod transportlīdzekli

Pašvaldība divas reizes rīkoja transportlīdzekļa "NISSAN X TRAIL" (izlaiduma gads 2004. g.) izsoli. Tā kā pretendenti nepieteicās, dome pieņēma

Apstiprina atalgojuma sistēmas izmaiņas

Deputāti sēdē apstiprināja sarakstu "Par grozījumiem 2018. gada Nīcas novada pašvaldības amatpersonu un darbinieku sarakstā ar ieņemamo amatu un mēnešalgas norādi", kas tiek piemērots ar šā gada 1. augustu.

Deputāti lēma esošās atalgojuma sistēmas izvērtēšanai neņemt ārpaikalpojumu un darbu veikt pašiem. Ar 12. marta domes lēmumu tika izveidota darba grupa Nīcas novada domes administrācijas un iestāžu (izņemot izglītības iestāžu pedagogiskos darbiniekus) esošās atalgojuma sistēmas izvērtēšanai. Komisijas pienākumos bija pārskatīt esošo atalgojuma sistēmu, veikt analīzi, izvērtēt darbinieku noslogojumu un atalgojumu, ierosināt vēlamās izmaiņas esošajā atalgojuma sistēmā, sagatavojot un sniedzot priekšlikumus.

Darba grupā bija deputāti L. Pakule-Krūče, R. Latvens, I. Skrode, domes priekšsēdētājs A. Petermanis, domes personāla speciāliste Z. Auza, domes juriste I. Horste, to vadīja domes izpilddirektors A. Šakals.

Lai varētu veikt izvērtēšanu, darbiniekiem mē-

kondicionieris. Kondicionieri būs noderīgi arī rudens un pavasara mēnešos telpu apsildīšanai, kad netiek nodrošināta centralizētā apkure. Nīcas ambulance būvēta pirms 28 gadiem, un šajā laikā nav remontēts ambulances vadītājas kabinets. Remonta nepieciešamība īpaši aktualizējās pēc logu nomaiņas. Kopumā Nīcas ambulances uzlabojumu veikšanai deputāti nolēma piešķirt 7045 eiro.

lēmumu pārdot transportlīdzekli par brīvu cenu – 400 eiro bez PVN. Ja pieteiksies vairāki pretendenti, tiks rīkota izsole, kam sagatavota visa nepieciešamā dokumentācija.

neša garumā vajadzēja detalizēti fiksēt savus darbus un tiem patērēto laiku. Izvērtējot šo informāciju, atsevišķas nodaļas un 22 darbinieki tika aicināti uz intervijām. Komisija pēc rūpīga darba deviņās darba grupas sanāksmēs iesniedza gala ziņojumu, uz kura pamata apvienotās komitejas sagatavoja lēmuma projektu, kas domes sēdē tika apstiprināts.

Ņemot vērā darba apjomu un situāciju darba tirgū, tika ierosināts palielināt atalgojumu galvenajai grāmatvedei, grāmatvedes vietniecei, divām grāmatvedēm, finanšu ekonomistei, Komunālās pārvaldes vadītājam, ūdensapgādes speciālistam, Sociālā dienesta vadītājai, Attīstības nodaļas vadītājai, būvinspektoram, Nīcas pagasta bibliotēkas vadītājai, tūrisma un vides speciālistei, Nīcas senlietu krātuves vadītājai, Nīcas sporta centra vadītājam, Pašvaldības policijas priekšniekam, Pašvaldības policijas vecākajam inspektoram, jaunatnes lietu speciālistei; 26 darbiniekiem atalgojumu palielināt par 40 eiro pirms nodokļu nomaksas. Līdz šā gada beigām plānots pabeigt arī motivācijas sistēmas izstrādi, lai to varētu ieviest 2019. gadā.

Deputāti arī nolēma:

- ◆ apstiprināt sporta spēļu "Čiekurkauss 2018" nolikumu;
- ◆ apstiprināt Nīcas novada "Olimpiskās dienas 2018" zīmējumu un eseju konkursu nolikumus. Pasākums novada izglītības iestādēs notiks 21. septembrī, un šī gada tēma ir veltīta tenisam;
- ◆ apstiprināt "Draudzības laivu braucienu" nolikumu. Tajā iekļauta informācija par Nīcas Jauniešu centra un Skrundas jauniešu draudzības pasākumu, laivojot pa Tebras upi 22. un 23. augustā, un tā izmaksām;
- ◆ piešķirt adresi 3 nekustamajiem īpašumiem;
- ◆ mainīt lietošanas mērķi 2 nekustamo īpašumu zemes vienībām;
- ◆ pagarināt 6 nomas līgumus par pašvaldības zemes izmantošanu mazdārziņu vai lauksaimniecības vajadzībām;
- ◆ apstiprināt iznomājamo pašvaldības zemesgabalu sarakstu mazdārziņu vajadzībām;
- ◆ apstiprināt 30. jūlijā notikušās lauksaimniecības zemesgabala "Lauks poldera" (0,6 ha) nomas tiesību izsoles rezultātus, uz kuru bija pieteikušies 2 pretendenti. Zemesgabala nomas tiesības ieguva pretendents, nosolot 22% no kadastrālās vērtības, tas ir, 2018. gadā – 464 eiro.
- ◆ atļaut uzsākt zemes ierīcības projekta izstrādi īpašuma sadalīšanai;
- ◆ apstiprināt 2 zemes ierīcības projektus un 2 zemes ierīcības projektu grozījumus;
- ◆ izdot saistošos noteikumus par nekustamā īpašuma detalplānojuma atzīšanu par spēku zaudējušu;
- ◆ akceptēt Komisijas pašvaldības pirkuma tiesību uz nekustamajiem īpašumiem izmantošanas izvērtēšanai izdotās izziņas par atteikšanos no pirkuma tiesībām uz 10 īpašumiem;
- ◆ sakarā ar tiesu izpildītāja vēstuli piedzīt no 1 juridiskas un 1 fiziskas personas bezstrīda kārtībā nekustamā īpašuma nodokļa parādu un nokavējuma naudu;
- ◆ ar 2018. gada 1. septembri izslēgt no Nīcas novada pašvaldības darbinieku saraksta amata vietu "bibliotekāre atvaļinājuma laikā" sakarā ar Nīcas novada kultūras centra izveidi, turpmāk atvaļinājuma laikā bibliotēku vadītājas aizvietots viena otru, līdzīgi kā to dara grāmatvedības darbinieki atvaļinājuma laikā.
- ◆ pamatojoties uz iesniegumu, ar šā gada 7. septembri pēc pušu vienošanās no Otaņķu pagasta pārvaldes vadītājas pienākumu veikšanas, kā arī no darba vairākās komisijās atbrīvot Andu Veideli.
- ◆ apstiprināt Nīcas novada kultūras centra darbinieku un amatālu precizēto sarakstu;
- ◆ izveidot darba grupu Nīcas novada kultūras centra direktora un Otaņķu pagasta pārvaldes vadītāja amata pretendentu izvēlei šādā sastāvā: deputāti – Laura Pakule-Krūče, Daina Siksnā, Turāids Šēfers, Renārs Latvens Agris Petermanis, izpilddirektors Andrejs Šakals, Attīstības nodaļas vadītāja Vita Liepiņa.
- ◆ apstiprināt naudas balvas izglītības iestāžu darbiniekiem, atbilstoši nostrādātiem darba gadiem. Tās tika pasniegtas novada izglītības darbinieku konferencē 27. augustā.
- ◆ nodrošināt projekta "Nīcas novada grants ceļa posmu pārbūve" līdzfinansējumu un priekšfinansējumu, ņemot aizņēmumu 553 616 eiro Valsts kasē uz 10 gadiem bez atliktā maksājuma.

Nākamā kārtējā domes sēde – 10. septembrī.

SOCIĀLAIS DIENESTS

- 27. jūlija un 10. augusta sēdēs nolēma:
 - ◆ noteikt atbilstību trūcīgas personas statusam ar ienākumiem līdz 128,06 eiro mēnesī 5 personām;
 - ◆ noteikt atbilstību maznodrošinātā statusam ar ienākumiem līdz 172 eiro mēnesī 2 ģimenēm;
 - ◆ noteikt atbilstību maznodrošinātā statusam 4 atsevišķi dzīvojošām pensijas vecuma personām ar ienākumiem līdz 300 eiro mēnesī;
 - ◆ piešķirt pabalstu uz 3 mēnešiem GMI (garantētā minimālā ienākuma) līmeņa

- nodrošināšanai 1 personai par kopējo summu 159 eiro;
- ◆ piešķirt dzīvokļa pabalstu 3 personām par kopējo summu 390 eiro;
- ◆ piešķirt pabalstu veselības aprūpei 8 personām par kopējo summu 475,97 eiro;
- ◆ piešķirt pabalstu 40 eiro apmērā 5 personām, kuras sasniegušas 85 un 95 gadu vecumu, par kopējo summu 200 eiro;
- ◆ piešķirt apbedīšanas pabalstu 86 eiro apmērā 1 personai.

Inese Kaunese, sociālā darbiniece

Izmomājamā lauksaimniecības zeme mazdārziņu vajadzībām

Nīcas novada dome šā gada 17. augustā Nīcas novada domes ārkārtas sēdē apstiprināja iznomājamās pašvaldības zemesgabalu mazdārziņu vajadzībām Otaņķu pagastā ar nosaukumu "Rudes dārzi":

- ♦ kadastra apzīmējums 6480 0007 0089 –100 kvm (Nr.11);
- ♦ kadastra apzīmējums 6480 007 0089 –100 kvm (Nr.14);
- ♦ kadastra apzīmējums 6480 007 0089 –100 kvm (Nr.10).

Lēmumu par nomai nodoto zemesgabalu iznomāšanu pieņem Nīcas novada domē ne agrāk kā 30 dienas pēc iznomāšanai nodoto zemesgabalu saraksta publicēšanas pašvaldības izdevumā "Nīcas Novada Vēstis".

Atgādinājums. Pamatojoties uz Nīcas novada domes 10.08.2015. apstiprināto saistošo noteikumu Nr.8 "Par Nīcas novada pašvaldības nepabūvētās lauksaimniecībā izmantojamās zemes nomu" 9. punktu, iesniegumu par nomas līguma termiņa pagarinājumu iesniedz ne vēlāk kā divus mēnešus pirms nomas termiņa beigām.

Māra Ādolda, zemes lietu speciāliste

Baznīcas jumts vieno un pasargā

Ar lielu prieku pavēstām, ka projekts "Baznīcas jumts vieno un pasargā", Nr.17-02-ALI3-A019.2203-000031, ir sekmīgi īstenots.

Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalsts projekta īstenošanai iegūts biedrības "Liepājas rajona partnerība" administrētās sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģijas projektu konkursā. Projekta kopējās izmaksas ir 15 218,75 eiro, 89% no summas ir ELFLA atbalsts, 11% līdzfinansējusi Mežgalciema baptistu draudze.

Mežgalciema baptistu dievnams ir vienīgā sakrālā mantojuma būve Otaņķu pagastā. To 1939. gadā uz dāvināta zemesgabala pašu spēkiem un par kopīgi saziēdotiem līdzekļiem uzbūvēja vietējie ciema ļaudis. Tuvojoties ēkas astoņdesmitgadei, tika realizēts projekts, kurā nomainīts viss jumta segums 350 m² platībā. Vispirms tika demontēts vecais jumta segums – noņemts azbesta šiferis un zem tā arī senais, savu laiku nokalpojušais koka lubiņu klājs. Nu

ir uzlikts jauns augstas kvalitātes, pievilcīga izskata Somijā ražots jumta skārds, kas gan tiešā, gan pārnestā

nozīmē pasargās baznīcēnus ilgu gadus.

Liene Otaņķe, projekta vadītāja

Noglabājamo atkritumu daudzums tuvākajos gados jāsamazina

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padome 26. jūlijā apstiprināja jaunus SIA "Liepājas RAS" sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifus, kas stājas spēkā ar šā gada 1. septembri. Tie ir pieauguši par 22,45 %.

Eiropas Savienības regula nosaka, ka noglabājamo atkritumu daudzums tuvākajos gados jāsamazina līdz 10%. Dabas resursu nodokļa pakāpeniskas palielināšanas dēļ izmaiņas atkritumu apsaimniekošanas tarifi visā valstī gaidāmas arī turpmāk, līdz 2020. gadam, kad tas sasniegs 50 eiro par tonnu. Dabas resursu nodokļa mērķis ir veicināt dabas resursu ekonomiski efektīvu izmantošanu, ierobežot vides piesārņošanu, samazināt vidi piesārņojošas produkcijas ražošanu un realizāciju, veicināt jaunu, vidi saudzējošu tehnoloģiju ieviešanu, kā arī finansiāli nodrošināt vides aizsardzības pasākumus.

Jau vairākus gadus Latvijas iedzīvotāji pamazām tiek radināti pie atkritumu šķirošanas, kā tas jau gadiem notiek daudzās valstīs, kur ir sapratne, ka atkritumi ir lielisks resurss citu izejvielu ražošanai, nevis tikai gruži, kas piesārņo dabu. Ik pa laikam par atkritumu šķirošanu esam atgādinājuši mūsu novada iedzīvotājiem kā novada avīzē, tā arī interneta vietnē.

Dalīto atkritumu vākšanas konteineri Nīcas novadā

Nīcas novadā dalīto atkritumu vākšanas konteineri stikla tarai, plastmasai un papīram/kartonam atrodas deviņās vietās: Nīcā – pie kultūras nama, Nīcas vidusskolas, Skolas, Saules un Dārza ielā; Rudes centrā, Bernātu stāvlaukumā aiz kafejnīcas "Dzintariņš", pie Jūrmalciena sabiedriskā centra, Kalnišķu centrā. Šajās vietās šķirotos atkritumus var izmest iedzīvotāji ne vien no daudzdzīvokļu mājām, bet arī privātmājās dzīvojošie. Līdzšinējā pieredze mūsu novadā nav iepriecinoša – ļoti bieži šajos konteineros ir samesti citi atkritumi, un pašvaldībai par tiem jāmaksā kā par sadzīves atkritumiem. Šī iemesla dēļ nācās likvidēt šķirošanas

konteinerus Grīnvaltos, kur vienuviet tika mestī visu veidu atkritumi. Taču apzinīgākie Grīnvaltu iedzīvotāji privātā kārtā ir noslēguši līgumus un šķiro atkritumus. Ja šķirotos atkritumu konteineros piejaukumu nav, tie tiek savākti bez maksas. Lūgums to ikvienam ņemt vērā!

Atkārtoti aicinām: izlasiet uz konteineru, kam tas paredzēts, un ievērojiet to! Jā, uzraksti varētu būt lielāki. Šī iemesla dēļ ir sagatavotas papildu norādes, kuras tiks izvietotas pie konteineriem.

Uzņēmumi un privātpersonas dalīto atkritumu vākšanas konteinerus izvietotai savā teritorijā var pieprasīt atkritumu apsaimniekošanas firmai "CleanR", slēdzot līgumus. Vairākām privātmājām iespējams vienoties par kopēju dalīto atkritumu izmešanas vietu.

Ne visu var izmest pie sadzīves atkritumiem

Lai netiktu piegrūžoti mūsu meži, jau vairākus gadus aprīlī Lielās talkas laikā organizējam nolietotās elektro-technikas, logu stikla un lielparabūvju atkritumu centralizētu savākšanu, par ko maksā pašvaldība. Arī turpmākajos gados to turpināsim, tādēļ aicinām plānot no šādiem atkritumiem atbrīvoties aprīlī, jo tos nedrīkst izmest pie sadzīves atkritumiem.

Atgādinu, ka pārējā laikā iedzīvotāji bez maksas Grobiņas novada atkritumu poligona "Ķīvītes" atkritumu šķirošanas laukumā var nodot šāda veida šķirotos atkritumus:

- ♦ papīru, kartonu, izlietoto papīru, kartona iepakojumu;
- ♦ plastmasu un plastmasas iepakojumu;
- ♦ stikla iepakojumu (pudeles un burkas);
- ♦ logu stiklu;
- ♦ metālu un metāla iepakojumu;
- ♦ koksni un koka iepakojumu;
- ♦ nolietotās elektroiekārtas un elektropreces;
- ♦ sadzīvē radušos bīstamos atkritumus, (luminescentās spuldzes, baterijas, akumulatorus, tehniskās eļļas un eļļas filtrus, krāsu un laku atlikumus);

♦ vieglo automobiļu riepas (4 gab. kalendārajā gadā);

♦ tekstilu;

♦ zaļos jeb dārzu un parku atkritumus;

♦ bioloģiski noārdāmos atkritumus.

Poligona darba laiks ir no plkst. 8 līdz 19. Vairāk iespējams uzzināt www.liepajasras.lv vai zvanot pa tālruni 63459097. Šķirotos atkritumus var nodot arī šķirotos atkritumu savākšanas punktos Liepājā, Ezermalas ielā 11 vai Kapsēdes ielā 3f.

Veicot remontu, ipašniekam jāpasūta lielparabūvju konteineri būvgružiem.

Sadzīves atkritumu konteineri izvietoti katras daudzdzīvokļu mājas sētā, un ir svarīgi, lai tas tiktu ievērots, nevis atkritumi izmesti pie kultūras nama, bērnudārza, skolas vai citā sētā.

Cik maksāsim par sadzīves atkritumiem turpmāk?

Sakarā ar SIA "Liepājas RAS" sadzīves atkritumu noglabāšanas tarifu kāpumu un sadzīves atkritumu transportēšanas un loģistikas izmaksu izmaiņām ar 2018. gada 1. septembri Liepājas RAS poligonā tiek paaugstināts sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifs – par 1 kubikmetru nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu būs 15,66 eiro (ieskaitot PVN). Pamatojoties uz Nīcas novada domes ekonomistes aprēķiniem, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifs vienam Nīcas novada daudzdzīvokļu mājas iedzīvotājam būs 3,29 eiro. Ar 2019. gada 1. janvāri maksa par 1 kubikmetru būs 16,40 eiro, vienam iedzīvotājam – 3,45 eiro.

Kāpēc privātmāju iedzīvotājiem par atkritumu izvešanu jāmaksā mazāk nekā daudzdzīvokļu mājās dzīvojošajiem? Tam ir loģisks izskaidrojums – privātmājās dzīvojošie papīru un kartonu sadedzina un ēdienu atliekas lielākoties kompostē, tādējādi samazinot atkritumu daudzumu.

Aigars Veiss, Komunālās pārvaldes vadītājs

Latvijā ievieš būvniecības ieceres e-saskaņošanu

Būvniecības informācijas sistēma (BIS) ir valsts sistēma, kas ietver būvniecības procesam un tā kontrolei nepieciešamo informāciju un dokumentus un nodrošina informācijas apriti starp publiskās pārvaldes, kontroles institūciju un būvniecības dalībniekiem, kā arī sabiedrības iesaisti būvniecības norisē.

Tā ir visas būvniecības nozares vienota platforma, kurā tiek uzturēti nepieciešamie reģistri un ar būvniecību un reģistriem saistītie e-pakalpojumi. Būvniecības informācijas sistēmas izveides un uzturēšanas kārtību, dokumentu iesniegšanas kārtību, būvniecības informācijas sistēmas saturu un tajā iekļautās informācijas aprites kārtību nosaka Ministru kabinets.

No 2017. gada būvniecības informācijas sistēmas uzturēšanu, pilnveidošanu un iekļautās informācijas pieejamību Latvijā nodrošina Būvniecības valsts kontroles birojs. Būvniecības nozares dalībnieki lieto šo

sistēmu un zina, kādus e-pakalpojumus un kādu informāciju tā nodrošina.

Kopš šā gada jūlija vidus būvniecības informācijas sistēmā ir pieejama vēl viena funkcija – būvniecības ieceres e-saskaņošana, kuru izmantojot iespējams pieprasīt un saņemt saskaņojumus no tehnisko noteikumu izdevējiem. Tas nozīmē, ka tagad ir iespējams iesniegt un saskaņot būvniecības ieceri elektroniski, tā atvieglojot dokumentu kārtotāšanu gan projektēšanas nozares uzņēmējiem, gan arī iedzīvotājiem. Tas ir būtisks solis ceļā uz būvniecības procesa pārvaldības pilnīgu digitalizāciju.

Būvniecības informācijas sistēmas pilnveide, kas nodrošinās digitālu būvniecības procesa pārvaldību, sākot no ieceres līdz pat ekspluatācijas uzraudzībai, notiek Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektā "Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība".

Informācija no vietnes www.bvkb.gov.lv.

VIETĒJIE PROJEKTI

Žogs uzlabos kopskatu

Iedzīvotāju interešu grupa "Rude – mūsu mājas" Nīcas novada domes izsludinātajā projektu konkursā iesniedza pieteikumu "Žoga atjaunošana Rudes ciema daudzdzīvokļu māju teritorijā" un guva atbalstu. Tas nozīmē, ka Rudes ciemā starp "Arāju" un "Ozoliņu" māju kūtiņām tiks uzstādīts koka žogs ar veramiem vārtiem, lai aizsegtu skatu uz kūtsmēslu kaudzēm. Līdz ar to tiks uzskaita sadzīves atkritumu konteineru vietas labiekārtošana. Nākamgad būtu vērtīgi

piesaistīt finansējumu konteineru laukuma noasfaltēšanai vai nobruģēšanai.

Projekta finansējums (591,63 eiro) paredzēts žoga dēļu, laktu, koka skrūvju, eņģu un cementa iegādei. Žogu būvēs paši daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji, to darot brīvprātīgi, jo sakopta, estētiska vide priecēs gan vietējos, gan viesus!

Pašlaik žoga stabi jau sagatavoti izvietošanai. Arī dēļi un laktas sagādātas. Būsim atsaucīgi! Tie, kuri jau zina, ka varēs līdzdarboties, lūdz piesaisties pie Ingas Sprūdes vai Sandras Vadones!

Katram savas rotaļas

Pagājušajā gadā Nīcā pie daudzdzīvokļu mājas Skolas ielā 3, realizējot projektu, tika uzsākta rotaļu laukuma izveide – uzstādīts rotaļu namiņš ar slidkalniņš. Šogad pašvaldības projektu konkursā finansējumu saņēma projekts "Katram sava rotaļa", kurā bērnu atpūtas vietu

bija iespējams papildināt ar šūpolēm, kāpšanas zonu un atkritumu tvertni. Bērni jau pirmajā dienā novērtēja jaunumus, tagad viņi varēs izvēlēties iemīļotāko nodarbi. Paldies Komunālajai pārvaldei par atsaucību un palīdzību, nodrošinot bērniem drošu laukuma pamata klājumu ar pludmales smiltīm.

Sintija Špakova, projekta vadītāja

Pie daudzdzīvokļu mājas Skolas ielā 3 uzstādītais šūpoles.

Esi lepns par savu novadu!

//1.lpp.

◆ Nicenieks Mārtiņš Silis, īstenojot projektu "Nicas siers", līdzās liellopu ferma "Birzmaļi 2" izveidojis siera ražotni un jau uzsācis ražošanu. Nicas siera stends bija starp vietējo mājražotāju un amatnieku stendiem tirdziņā. Interese bija liela, daudzi izmantoja iespēju sieru gan degustēt, gan iegādāties. Pasākums vēl nebija beidzies, kad viss līdzpaņemtais siers bija pārdots.

◆ Arnis Pabērzs, realizējot projektu, izveidojis Bernātos jaunu kempingu "Pabērzi". Šajā dienā varēja iepazīties ar kempinga piedāvājumiem un uzzināt, ka jaunā atpūtas vieta jau ir tūristu pamanīta un novērtēta.

◆ Daudzi bija patīkami pārsteigti, uzzinot, ka viesu nams "Laimas stari" Klampju ciemā īstenojis projektu, kurā iegādāti slēgta tipa divvietīgie kajaki laivošanai jūrā.

Liela interese bija par Nicas sieru.

◆ Tirdziņā ar savu produkciju piedalījās mūsu novadā dzīvojošie amatnieki un uzņēmēji: dzintara apstrādātāji Skriederu ģimene, mašīnadītāja Inese Daugina, audēja Agra Vaitkus, stādu audzētava "Deko dārzs" un "Otaņķu gardumi".

◆ Īpašu paldies Attīstības nodaļa saka visiem iesaistītajiem, kas šo dienu izmantoja, lai paleptos ar savu novadu un savu veikumu. Paldies ikkatram un ikvienam, kas atsaucās – atvēra durvis, iznāca priekšā un dalījās ar pieredzi, lepojās ar paveikto. Paldies, ka bijāt kopā ar mums, lai baudītu un, iespējams, "liktu pirmo akmeni" kā jauna radišanā, proti, projektu izstrādē uzņēmējdarbības uzsākšanai vai pilnveidošanai.

Īpašs paldies arī Jauniešu centram. Patiesi liels prieks par jauniešiem, kas iesaistījās pasākuma organizēšanā,

Attīstības nodaļas darbinieces Vita Liepiņa un Ieva Taurinskaite, kā arī "Liepājas rajona partnerības" pārstāve Zane Gusta saka paldies visiem, kas izmantoja šo dienu, lai paleptos ar savu veikumu un savu novadu.

kas sagaidīja apmeklētājus āra treniņu laukumā, cienāja ar gardu zupu, atvēra centra durvis interesentiem un aktīvi līdzdarbojās radošajās darbnīcās, kā arī noformēja atpūtas stūri Nicas centrā.

No agra rīta līdz vēlam vakaram

Piecos no rīta Bārtas upē sākās koncerts "Ausma".

Notikumiem bagātā diena noslēdzās ar "Senās uguns nakti" Jūrmalciema pludmalē. Pie Komunālās pārvaldes vīru meistarīgi uzslēgtā milzu ugunsgrāvis postfolkloras grupas "Saulē i tuvāk" mūzikā varēja izjust maģisku noskaņu, atgādināt sev, ka jūra, kas vieno daudzas tautas Baltijas jūras krastos, ir sargājama. Jūrmalciema interešu kopas "Aizjomietes" čaklās sievas bija parūpējušās par tīkamu omulību, sarūpējot pasākuma dalībniekiem cienastu un gardu piparmētru tēju. Arī laiks šogad visus lutināja ar patīkami silto vēju un spožu mēness ripu debesīs. Apmeklētāju skaits ar katru gadu pieaug, pulcējot ne vien mūsu novada un tuvākās apkārtnes ļaudis, bet arī ārzemniekus.

Notikumiem bagātā diena noslēdzās Jūrmalciema pludmalē.

1. septembrī apskatīsim citos novados paveikto!

1. septembrī projektu Atvērto durvju diena Grobiņas, Aizputes, Durbes un Priekules novadā. Katrs interesents var apmeklēt atvērto projektu individuāli vai pieteikties kopējam braucienam.

Plānots kopīgs brauciens, kas aptvers Grobiņas, Durbes

un Aizputes novadu. Izbraukšana plkst. 10.50 no Rudes, plkst. 11.10 no domes stāvlaukuma. Pieteikties pie grupas vadītājas Vitas pa tālruni 20099063. Vietu skaits ierobežots, braucienā varēs piedalīties, tikai iepriekš piesakoties.

Vita Liepiņa, Attīstības nodaļas vadītāja

Ar skaistām dziesmām un Māra Čaklā dzeju

7. augusta vakarā Bernātos, brīvdienu mājās "Sīpoli" skaistajā sētā, notika muzikāls dzejnieka Māra Čaklā atceres pasākums "Cik viens mēs par otru zinām". Ļaužu atsaucība bija necerēti liela, kopā bija pulcējušies vairāk nekā 120 apmeklētāji.

Pasākumu atklāja aktrise Karīna Tatarinova, muzikālo pavadījumu ar ģitāru spēlēja Roberts Dinters. Pauzēs M. Čaklā dēls Ingmārs Čaklais dalījās ar saviem atmiņu stāstiem un lasīja mīļākos tēva dzejoļus. Pēc "Dzintariņa" ledus tējas un namamātes Ņinas sarūpēto gardumu baudīšanas uzstājās Austrasbērni, aicinot visus uz kopīgu sadziedāšanos. Pasākumā valdīja brīnišķīga atmosfēra.

Sarīkojumu organizēja biedrība "Mēs

Bernātiem", kas pēdējā laikā aktivizējusi vietējās sabiedrības iniciatīvas un kultūras notikumus Bernātu ciemā. Jau pavisam drīz biedrība aicinās ļaudis uz pasākumu J. Čakstes kalnā, kur svinīgi atklās atjaunoto piemiņas zīmi.

Biedrība saka paldies I. Čaklajam par pasākuma ideju, "Sīpolu" saimniekiem par laipno uzņemšanu, kafejnīcai "Dzintariņš" par gardo tēju, "Vizuļu" saimniekiem par pasākuma apskaņošanu. Paldies visiem, kas palīdzēja, lai pasākums taptu!

Diāna Ansule, biedrības "Mēs Bernātiem" vadītāja

Pusaudži paveic daudz labu darbu

Jau vairākus gadus vasarā novada teritorijā ir iespēja strādāt pusaudžiem. Darbu organizē Nicas novada dome sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru. Gribētāju gan allaž ir vairāk nekā iespēju.

Jūlijā un augustā strādāja pa 10 pusaudžiem katru mēnesi. Darbu vadītāja Inese Kalnišķe ir pateicīga abām grupām par sadarbību un

sapratni. Paveikts daudz labu darbu, jo jaunā paaudze lielākoties strādāja ar lielu atbildības sajūtu.

Augustā pusaudži krāsoja vairākas vietas bērnu laukumos un Jauniešu centrā, atjaunoja aizsargslāni Bernātos izvietotajām koka skulptūrām, vaskoja grīdas, tīrīja logus, sakopa atpūtas vietas Bārtmalā, veica citus sakopšanas un labiekārtošanas darbus novada teritorijā.

Mūsu bērnu zobu veselības stāvoklis ir labs

Nicas novada PII "Spārīte" ir izveidojusies laba sadarbība ar Mutes veselības centru. Reizi gadā bērniem tiek piedāvāti zobu higiēnista pakalpojumi. Divas dienas, 20. un 21. augustā, "Spārītes" pagalmā bija redzams "zobu" autobusiņš. Bērniem pārbaudīja zobu veselības stāvokli un

veica to tīrīšanu. Iepriecina, ka zobu higiēniste Aija Grunberga mūsu bērnu zobu veselību vērtēja kā labu. Tomēr dažiem bērniem nepieciešams apmeklēt zobārstu, viņi saņēma zīmītes, kas jāatdod vecākiem. Kopā zobu higiēnistu apmeklēja 63 bērni vecumā no 3 līdz 7 gadiem.

Divas dienas "zobu" autobusiņā zobu higiēnists PII "Spārīte" bērniem saposa zobņus.

Ierodas tūristi no dažādām zemēm

Šovasar tūrisma sezona bija aktīva – no maija līdz augustam Tūrisma informācijas centrā apkalpojām vairāk nekā 1000 apmeklētāju, gan ārzemju tūristus, gan iebraucējus, gan vietējos iedzīvotājus.

Sezonas sākumā pēc informācijas biežāk vērsās vācu velotūristi, kurus vairāk interesēja naktsmītnes – kempingi, telšu laukumi, kafejnīcas. Sezonas otrā pusē ieradās dažādu valstu pārstāvi – no Lietuvas, Latvijas, Francijas, Krievijas, Baltkrievijas, Polijas, Čehijas, Austrijas, Šveices un Norvēģijas. Viņi interesējās par

apskates objektiem un kafejnīcām mūsu novadā, kā arī kaimiņu novados, labprāt iegādājās suvenīrus un amatnieku darinājumus.

Populārākie apskates objekti ir dabas parki, Baltijas jūra, Pūsēnu kalns, savvaļas zirgu, tauru un sumbru ganības, senlietu krātuve, mūsu senie vainadziņi un tautastērps. Ārzemju tūristiem īpaši lielu pārsteigumu raisīja mūsu sarkanie un smagie brunči, krāšņie vainagi, dūraiņi, mūsu tradīcijas. Aptuveni 20 tūristi pie mums ieradās, iesaistoties akcijā "Apeļo Kurzemi".

Agne Ansule, tūrisma speciāliste

Pensionāri apskata neredzētas vietas Aizputes novadā

Gide Nicas pensionāru grupai pastāstīja par Kazdangas pils vēsturi gan barona, gan tehnikuma laikos.

Ekskursija izdevās interesanta, arī laikapstākļi mūs lutināja. Apskatījām vēl neredzētas vietas Aizputes novadā, kā arī vietas, kurās būs pirms vairākiem gadiem. Tā bija kā atgriešanās pagātnē, bērnības un jaunības laikos, – redzēt, kā viss ir mainījies.

Diena sākās trušu saimniecībā "Kalvenes trusis", kur saimnieks pastāstīja par savu lielo saimi – aptuveni 300 dažādu šķirņu trušiem. Varējām tos arī paturēt rokās, paglāstīt un samīļot.

Tālāk devāmies uz "Vitalitātes akadēmiju", kur tās vadītāja pastāstīja

par centra darbību, tā pirmsākumiem un attīstību, kā arī deva padomus veselīgam dzīvesveidam. Pensionāriem bija liels pārsteigums, redzot, ka *nekuriens* vidū var būt kas tāds – četru zvaigžņu viesnīca, spa centrs, sporta komplekss ar baseinu, sporta un treniņu zāli. Viss notiek augstas klases speciālistu uzraudzībā, piedāvātas arī zirgu izjādes. Šajā centrā strādā 70 darbinieki gan no Aizputes, gan citiem novadiem.

Aizputes centrā apskatījām Valdas Jēriņas leļļu istabu, daudziem tā atsauc bērnības atmiņas, kā arī laikus, kad pašu bērni bija mazi un spēlējās ar lellēm.

Pēc gardām pusdienām kafejnīcā "Livonija" devāmies uz Kazdangas pili. Gide mums pastāstīja par tās vēsturi – par laiku, kad pili dzīvoja barons un tā pēcteči, un par laikiem, kad pili bija tehnikums. Arī ekskursijas dalībnieku vidū bija tehnikuma absolvente, kura dalījās ar atmiņām un piedzīvoto. Apskatījām pils parku, blakus esošo ēku, kapenes.

Ekskursijas noslēgumā apskatījām Māra Lindes košumdārzu, guvām vērtīgus padomus par dārza kopšanu.

Diena jaukā kompānijā un labā noskaņojumā pagāja ļoti ātri.

Agne Ansule,
tūrisma speciāliste

“Piekrastes Tīrrade” *Nāc, sakopsim piekrasti kopā!*

Šīs iniciatīvas pirmsākumi meklējami pirms septiņiem gadiem, kad Vides izglītības fonds uzsāka kampaņu "Mana jūra". Kampaņas laikā, dodoties "Zaļajā ekspedīcijā", tika noiet 500 km jeb visa Latvijas piekraste no Lietuvas līdz Igaunijas robežai. Kopš 2011. gada "Zaļā ekspedīcija" notiek katru gadu, tā ilgst vienu mēnesi, un tās laikā papildus gājienu ekspedīcijas dalībnieki veic atkritumu monitoringu.

Ekspedīcijā tradicionāli tiek aicināti piedalīties gan vietējie iedzīvotāji, gan studenti un citi interesanti. Lai ekspedīcija būtu izglītojoša, tiek iesaistīti vides eksperti, kuri nodarbību laikā dalībniekus iepazīstina ar piekrastes dabas vērtībām un aktuālajām vides problēmām.

Monitoringa laikā konkrētos 100 metru garos piekrastes posmos līdz pirmajai veģetācijai tiek savākti un reģistrēti visi atkritumi, uzskaitīti to veidi. Monitoringu mērķis ir apkopot un pēc tam analizēt iegūtos datus pētnieciskos un statistiskos nolūkos, lai apzinātu, no kurienes, kā un kāda veida atkritumi nonāk piekrastē.

Var apgalvot, ka atkritumi piekrastē ir nopietna problēma. Plastmasas atkritumu īpatsvars ar katru gadu palielinās. "Piekrastes Tīrrade" ir Vides izglītības fonda un kampaņas "Mana jūra" organizatoru kopīga iniciatīva, tā ir vēlme īstenot sapni par tīru piekrasti un šī sapņa īstenošanā iesaistīt pēc iespējas plašāku sabiedrību. "Piekrastes Tīrrade" norisināsies katrā septembra sestdienā citā vietā.

“Piekrastes Tīrrades” posmu koordinatori Nīcas novada iedzīvotājus sestdien, 1. septembrī, plkst. 10 gaidīs:

- ◆ Jūrmalciena pludmalē;
- ◆ Bernātos, pie "Vecrūmu mājas";
- ◆ Pērkonē, pie viesnīcas "Jūrnieka ligzda".

Koordinatori visiem izsniegs maisus un cimdus, instruēs par drošību un sakopšanas darbu plānu. Katram "Piekrastes Tīrrades" dalībniekam iedos divus dažādu krāsu maisus, viens no tiem domāts plastmasas atkritumiem, otrs – visiem pārējiem. Sakopšanas darbi plānoti līdz plkst. 14.

Vairāk informācijas un pierēģistrēšanās vietnē www.tirrade.lv, kontakttālrunis – 28353691.

MŪZIKAS SKOLĀ

Papilduzņemšana Nīcas Mūzikas skolā

Šajā mācību gadā audzēkņi Nīcas Mūzikas skolā tiek uzņemti konkursa kārtībā. Klavierspēles un flautas spēles programmās visas audzēkņu vietas jau piepildītas, bet vēl tiek gaidīti audzēkņi vijoles, akordeona, saksofona un sitamo instrumentu spēles klasēs.

Papildu uzņemšana Mūzikas skolā notiks pirmdien, 3. septembrī, no plkst. 11 līdz 12.30. Sīkāka informācija, zvanot Mūzikas skolas direktorei Dinai Sležei pa tālruni 26350168.

SPORTS

Vieglatlētiem jauni rekordi

Māris Vecbaštiks kopā ar komandas biedriem stafetē laboja Latvijas rekordu.

Nīcas novadā dzīvojošie vieglatlēti augustā paspējuši gan labot rekordus, gan uzrādīt augstus rezultātus. Augusta sākumā Artūrs Vecbaštiks izcīnīja 3. vietu Baltijā 400 m barjerskrējienā, bet

12. augustā Bauskā Māris Vecbaštiks 40+ vecuma grupā 200 m skrējienā izcīnīja 1. vietu Latvijā un 2. vietu Baltijā. Stafetē Māris kopā liepājniekiem laboja Latvijas rekordu un izcīnīja 1. vietu.

No Baltijas kausa izcīņas minifutbolā atgriežas bez zaudējumiem

Pagājušajā gadā izcīnītā 3. vieta Latvijas minifutbola čempionātā FK "Nīca" dāvāja ceļazīmi uz Baltijas kausa izcīņu minifutbolā, kurš šogad 4. un 5. augustā norisinājās Lietuvā, Alītas pilsētā.

Lai arī visas četras spēles tika

aizvadītas ļoti veiksmīgi, proti, ar 1 uzvaru un 3 neizšķirtiem rezultātiem, ar to diemžēl nepietika, lai turpinātu cīņu par kausu. Nīcenieki savā grupā palika 3. vietā un bez zaudējumiem devās mājās.

Liels paldies Nīcas novada domei un

SIA "Otaņķu dzirnavnieks" par atbalstu.

Savukārt Latvijas minifutbola čempionātā aizvadīts 4. posms – šobrīd komanda ar 2 uzvarām, 3 neizšķirtiem un 3 zaudējumiem ieņem 6. vietu čempionāta tabulā un gatavojas izšķirošajām spēlēm.

Gatavojas ziemas sezonai

Nīcas sporta halle un Rudes sporta centrs augustā gatavo jaunos treniņu un nodarbību grafikus, lai ar septembri varētu sākt strādāt ierastajā režīmā.

Jaunie grafiki būs pieejami gan

vietnes www.nica.lv sadaļā "Sports", gan halles [facebook.com](https://www.facebook.com/nicasports) kontā. Halles administrācija ir gatava uz klausīt iedzīvotāju ieteikumus un vēlmes, lai dažādotu pakalpojumu klāstu interešu grupām.

Jaunā sezona sāksies 8. septembrī ar Nīcas kausa izcīņu telpu futbolā – tajā šogad piedalīsies gan vietējie FK "Nīca" futbolisti, gan arī citas tuvākās apkārtnes komandas.

Airēšanas slalomā godalgotas vietas

Karstajās vasaras dienās Nīcas airēšanas grupa centās rast veldzi Gaujas "Kazu krācēs" – lai arī tur ūdens bija silts kā piens, tas mūsu jauniešiem dāsni ļāva pelnīt godalgotas vietas.

28. jūlijā Valmieras pilsētas svētku laikā norisinājās Valmieras pilsētas paralēlais čempionāts airēšanas slalomā, kur 3. vietu izcīnīja Sintija Biteniece un Rainers Jākobsons, bet 2. vietu ieguva Laura Vecbaštika un Rolands Kokins. Nākamajā dienā airētāji startēja Igaunijas sacensībās "Master of Koiva", kurās 3. vietu savās vecuma grupās ieguva Sintija, Laura un Rolands.

Pēc nedēļas norisinājās Latvijas Jaunatnes čempionāts, kur savā vecuma grupā Laura Vecbaštika izcīnīja 3. vietu, bet komandu braucienā meitenes ierindoja godpilnajā 1. vietā.

Aiva Mače,

Nīcas sporta halles administratore

Nīcas airēšanas skolas dalībnieki kopā ar treneri.

“Čiekurkauss 2018”

1. septembrī plkst. 11. Reģistrācija no plkst. 10 LOC sporta laukumā Bernātos.

Jubileju atzīmē ar plašu koncertu

Otaņķu tautas nama deju grupas "Labākie gadi" 10 gadu jubilejas pasākums 11. augustā Rudē izvērtās gluži kā mazie Dziesmu un deju svētki – kopā bija pulcējušies teju visi mūsu novada pašdarbības kolektīvi un ciemiņi. Ilgi gaidītais lietus gan sāka līt nelaikā, un pasākuma norisi nācās pārcelt uz Otaņķu tautas namu, taču lietus visus saliedēja ne vien ar slapjumu, bet arī ar sirsnīgu attieksmi, smaidiem un aplausiem.

Priekšnesumi lielākoties bija jautri un temperamentīgi, ar domām jau noskaņojoties zaļumballei. Protams, īpaši izcēlās jubilāres, kas svētku reizē bija saposušās jaunos, krāšņos tērpos. Dejotājas visus gadus vada Inese Lapiņa. Šobrīd grupas sastāvā dejo: Dzintra Biteniece, Ingrida Dima, Veronika Vecbaštika, Sanita Sprūde, Valda Šķilvalte, Marija Čabane. Otaņķu dejotāju atraktīvie priekšnesumi un interesantie tērpi novērtēti daudzviet Latvijā. Šo gadu laikā viņas bieži aicinātas uzstāties. Dāvanā deju grupas dalībnieces saņēma biļetes uz koncertu, lai arī pašas varētu baudīt kultūru, ne tikai izklaidēt publiku.

Mazliet skumji, ka pasākums un zaļumballe nevarēja notikt atjaunotajā un sapostajā estrādē, taču tas nemazināja dancotprieku – balle turpinājās līdz 5 rītā.

Gunita Šime

Svētku reizē deju grupas "Labākie gadi" dalībnieces bija saposušās jaunos, krāšņos tērpos.

BAGĀTS MŪŽS

Katrīna Drāzniece možumu saglabā kustoties.

KATRĪNAI DRĀZNIECEI – 85

Katrīna Drāzniece dzimusi Upmaļciemā. Tēvs bijis amatnieks. Kā rentnieks pabijis Auzes ciema "Lejniekos", bet pēc tam pārcēlies uz Pērkongala "Sprinciem", kur līdz ar divām paša meitām izskolojis arī māju saimnieka dēlu Pēteri, kuram agri bija miruši vecāki. Upmaļu ģimene atpirkusi mājas, un tēvs sācis to atjaunošanu.

Tēvs abas meitas audzinājis stingri, agri radinājis pie darba, mamma iemācījusi būt kārtīgām gan mājās, gan dārzā. Reiz bērnībā, kad abas ar māsu pārnākušas mājās ar plāvā salasītām puķēm, mamma noskaitījusi tautasdziesmu:

*Ko lielāt(i)s jūs meitiņas,
Puķēm griestus pušķodamas,
Ko tās puķes palīdzēja,
Kad nav kvēpi noslaucīti.*

Strādāja Nicas dārzniecībā, kādu laiku par sanitāri vecajā ambulancē. Tad aizgāja uz vīstu fermu "Bites" pie cāļiem, bet vēlāk, līdz pat pensijai, kopa cūkas "Briežu" fermā.

Katrīna nav sabiedriska – ne kori dziedāja, ne teātri spēlēja, bet daudz strādāja kolhoza darbā, arī mājās saimniecībā. Tāpat daudz kas saadīts – savējiem vienmēr bija siltas rokas un kājas.

Jubilārei patīk dzīvot vienai: "Labi ir tāpēc, ka pašai jāiet un jādara, ar autobusu aizbraucu uz Liepāju, kur satieks ar māsiņu Gaidu, kas palīdz iepirkties. Patīk ar *fuksti* zāgēt malku, jo jākustas. Daru, ko gribu un kā gribu. Ja ir kāda lielāka vajadzība, palīdz kaimiņi." Viņa slavē meitu Vinetu, kura, kaut arī nedzīvo uz vietas, vienmēr ir mammai tuvumā, kad nepieciešams. Pavasarī uzrakusi nelielu plektī zemes, kur iestādīt sīpolus, bietes un kartupeļus. Tagad katru rītu jāiet apskatīt, kas izaudzis. Meita saka, ka mamma ir sīksta, nekad nežēlojas. Viņa ir no tiem ļaudīm, kuri piekopj veselīgu dzīves ritmu – vakaros ātri iet gulēt un rītos agri ceļas.

Elza Smaliķe vairāk nekā piecdesmit gadu nostrādājusi piensaimniecībā.

ELZAI SMALIĶEI – 85

Elza Smaliķe ir vidzemniece, dzimusi un bērnību pavadījusi Jaunpiebalgā, bet vēlāk ilgus gadus dzīvojusi Raunas novada Drustos. Pirms trim gadiem pēc vīra aiziešanas mūžībā pārcēlusies uz Pērkoni pie dēla.

Mazliet skumji, ka draudzenes un meitas ģimene ir tālu, taču jubilāre nesūdzas – var sazvanīties, klausīties radio, skatīties televīziju un lasīt avīzes. Problēmas nerada ne dzirde, ne redze, vienīgi kustēties vairs nevar kā agrāk. Dēls apgādā ar dažādiem vitamīniem, lai veselība turētos.

Sirmajai kundzei ir laiks apdomāt, izvērtēt un izvērtēt Latvijā notiekošo: "Latviešiem vajadzētu vairāk pastāvēt par sevi, būt stiprākiem, vairāk prasīt no valdības. Kādreiz mums viss bija – savas rūpnīcas, savas preces." Bēdīgi, ka lauki paliek tukšāki. Arī Drustos kādreiz bijis daudz cilvēku. Taču prieks, ka visi piecpadsmit mazbērni un mazmazbērni ir Latvijā un atbrauc ciemos. Visi mīļi.

Elzas kundzes ģimene dabūja zemi, kad tika sadalīts Zosēnu muižas īpašums. Tētis tad uzcēlis ģimenei mājiņu un iekopis saimniecību. Brālim un vecākajai māsai bērnībā bijis jāiet ganos pie saimniekiem, bet jaunākā māsiņa palīdzējusi darbos tikai pašu saimniecībā. Viņa bieži gājusi līdz vecākiem uz Zosēnu krejotavu, kur viņi strādājuši. Tādēļ pēc skolas beigšanas jaunie apmeklējusi kursus, un viss darba mūžs, vairāk nekā piecdesmit gadu, aizvadīts piensaimniecībā. Darbs bijis zināms un iemīļots.

"Savi šķēršļi un savas nepatīkšanas ir bijušas, visa kā pietiek," vērtē E. Smaliķe, taču uz dzīvi raugās ar možumu un optimismu.

Inta Rolava atceras kāzu dienu, kad kāzu viesiem nācies lasīt Kolorādo vaboles.

INTAI ROLAVAI – 85

Inta Rolava dzimusi un desmit gadus nodzīvojusi Madlienā, Vidzemes pusē. Tēvs bijis ierēdnis, bet mamma mājsaimniece ar labām šuvējas iemaņām, kuras labi noderējušas bēgļos. Bēgļu gaitās izstaigāta gandrīz visa Kurzeme, līdz apmešanās vieta rasta Talsu pusē Laucienes pagastā. Mamma šuvusi drēbes ne tikai Intai un astoņus gadus jaunākajam brālītim, bet arī citiem, tā nopelnot iztiku.

Intai skolā mācības padevušās labi, tādēļ aizgājusi mācīties Rīgā par medmāsu. Par slimnieku veselību rūpējusies dažādās vietās: Rīgas Bērnu slimnīcas zīdaiņu namā, Ērgļu un Baltezers Bērnu sanatorijā.

Pašai ilgi nācies ārstēties Vaiņodes slimnīcā. Tur, spēlējot novusu, iepazīsies ar nīcnieku Valdi, kurš ir labs dzīves draugs jau 53 gadus, rūpīgs un gādīgs. Atmiņā palicis jautrs atgadījums no kāzu dienas 1965. gadā. Toreiz mūsu pludmalē pirmoreiz izskalotas Kolorādo vaboles, un visiem vajadzējis iet tās lasīt, pat kāzu viesiem.

Vīrs atvedis uz savām dzimtajām mājām Nīcā. Kā pilsētniecei sākumā bijis grūti pierast pie lauku darbiem, bet iepatīcies. Tāpat kā daudzi nīcnieki, arī viņi audzējuši gurķus un sīpolus. Kādu gadu nodevuši pat 700 kilogramu gurķu.

Jau dzīvojot Nīcā, strādājusi Liepājas Zīdaiņu namā un Liepājas polikliniķā, bet pensijas gados Nicas aptiekā bijusi fasetāja.

I. Rolavai ļoti mīlas ir puķes. Brīvajā laikā daudz adījusi un minējusi krustvārdu mīklas. Par lielu vērtību viņa uzskata draugus, kas iegūti jaunībā, un radus. Tie ar prieku tiek gaidīti gan no Ādažiem un Rīgas, gan Liepājas.

Anna Bārtņiece svarīga ir neatkarība – ja vien var, izdara pati.

ANNAI BĀRTNIECEI – 95

Var tikai apbrīnot Annas Bārtņieces (dzim. Sīkles) možumu un vēlmi darboties, neskatoties uz to, ka viņa ir tikai piecus gadus jaunāka par Latviju. Pirms vairākiem gadiem uz dzīvi laukos pārcēlās dēla ģimene, taču liela palīdzība māmuļai nav vajadzīga. Viņai svarīga neatkarība. Vēl pirms gada no Reiņugala ar velosipēdu braukusi uz ambulanci un veikalu Nīcā. Ja būtu asfalts, iespējams, brauktu vēl tagad. Arī ēst viņa sev gatavo pati, gan piebilst: "Ko tad tur deviņdesmit piecos gados daudz ēdīsi!" Pat mēbeles pa laikam pati pārvieto, palīdzību neprasot, bet ierasti ikdienas darbi ir ūdens un malkas ienešana, rudenī – lapu grābšana.

"Visus darbus esmu darījusi," par savu dzīvi stāsta jubilāre. Bērnībā ganījusi gan pašu lopus, gan gājusi pie saimniekiem. Ar sirsnību viņa atceras saimnieku Bauļkalnu, kas pats ganītei uz plavu nesis brokastis. Kolhoza laikos strādājusi fermā pie govīm un teļiem. Skābarība bijusi ar rokām jāšanas, arī govīs jāslauc ar rokām. Īpaši grūti bijis, kad vēl jaunai nomiris pirmais vīrs. Pati ar zirgiem zāli plāvusi un grābusi sienu. Tomēr tagad viņa moži nosaka: "Nebija jau nemaz tik grūti. Patika." Daudz palīdzējuši bērni.

Mazmeita Aija ar prieku atceras laukos pavadīto laiku. Pavasaros, kad pirmo reizi laida ganos govīs, notika rumulēšanās. Reizēm visi mazbērni omei snieguši koncertus. Garšīga bijusi omes vārtītā skābputra. Un kā visi kārtis spēlējuši! Ome bijusi ļoti prasmīga spēlētāja. Tagad A. Bārtņiecei labi noder mazmeitas padomi par zāļu lietošanu, jo viņa izmācījusi par farmaceiti. Un zāles omīte lietojot labprāt.

Svētku dienā ciemiņi sabrauca no visām pusēm. Meitas un dēla ģimenēs aug trīs mazbērni, pieci mazmazbērni un četri mazmazmazbērniņi. Visi tiek sagaidīti un pavadīti ar mīlu smaidu un laba vēlējumiem.

Gita Vanaga, Gunita Šime

Nīcas amatierteātra dalībnieki piedalās starptautiskā amatierteātru nometnē

Diviem Nīcas novada jauniešiem Aivai Mačei un Gatim Siksnim bija lieliska iespēja divas nedēļas pavadīt starptautiskā amatierteātru nometnē un festivālā.

Pirmajā nedēļā nelielā Lietuvas pilsētiņā Troškūnos kopā satikās 14 jaunieši no Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Islandes, Zviedrijas, Somijas, Fēru salām un Dānijas, lai divu profesionālu aktieru vadībā sagatavotu priekšnesumu Ziemeļeiropas un Baltijas valstu (NEATA) festivāla atklāšanai. Lielais karstums un intensīvais mēģinājumu grafiks bija liels pārbaudījums, bet atveldzēties ļāva gan peldes, gan dejošana lietū.

Otrā nedēļa iesākās Anīkšcos, kur svinīgajā atklāšanā jaunieši atrādīja nepilnas nedēļas laikā apgūto, bet atlikušajā laikā bija iespēja baudīt citu valstu amatierteātru kultūru, paralēli tam novērtējot lietuviešu viesmīlību un apmeklējot dažādus apskates objektus.

Nākamais festivāls notiks pēc diviem gadiem, un tā ir unikāla iespēja trīs jauniešiem no katras valsts gūt starptautisku pieredzi, uzlabot savu aktierspēli un iegūt jaunus draugus.

Aiva Mače, Nīcas amatierteātra dalībniece

Iespaidi festivālā "Spēlējam, dancojam..."

11. augustā mūsu amatierteātris piedalījās festivālā "Spēlējam, dancojam...", kas notika Auces novada Vītiņu pagastā. Nīcas amatierteātrim tā ir jauka tradīcija, katru vasaru piedalīties kādā teātru festivālā. Jau ir būs Ventspilī, Dikļos, Brīvdabas muzejā Rīgā, Koknesē. Tā ir lieliska iespēja redzēt citu teātru sniegumu un saņemt sava darba vērtējumu. Piedalījāmies ar Ā. Alunāna lugas "Bagātā brūte" iestudējumu. Žūrija, kurā bija J. Kaijaks un D. Liepniece, slavēja mūsu aktieru atveidotos kolorītos raksturus. Tas izpaudās arī skatītāju atsaucībā un līdzdzīvošanā notikumiem uz skatuves. Bet īpašs prieks par bagātās brūtes Marijas atveidotāju Madaru Romānovu, kura par šo lomu tika apbalvota ar diplomu.

Jaunajā sezonā mūsu teātra kolektīvs ir plānojis divas jaunas izrādes, viena no tām būs muzikāla izrāde bērniem "Mazā raganīņa".

Daira Eglīte, amatierteātra dalībniece

Bagātās brūtes Marijas atveidotāja Madara Romānova saņēma diplomu.

NO VĒSTURES

Senās kāzu tradīcijas Nīcā

Iepazinās ballēs un kopīgos darbos

Katrīna Pāvulīte stāsta, ka Nīcā jaunie iepazīnušies gan īpašās krogu vai māju sanāksšanās (ballēs), kur dziedājuši, dejujuši un gājuši rotaļās, gan arī baznīcā, kuru ciīgi apmeklējuši katru svētdienu. Iepazīnušies arī pie kopīgiem darbiem – sevišķi linu paisīšanas (mistīšanas jeb linu apstrādes), rudzu kulšanas vai mēslu talkās. Tāpat arī piegulā zirgus ganīdami, kur jaunie pie ugunsкура jautri laiku vadījuši. Kaut gan precību gadījumos liela noteikšana bijusi jauno vecākiem, arī vecākajam brālim, dažkārt jaunieši paši sev laikus izvēlējušies līgavu vai līgavaini.

Darbu dēļ meitās gāja pa naktīm

Strādājošiem ļaudīm dienā nebija laika satīties un izrunāties, tālab puisi meitas apciemoja pa naktīm un, rīta agrumā atvadījušies, gāja katrs savos darbos. Šādiem apmeklējumiem nebija nekas kopīgs ar netiklību. Turklāt jaunie nekad nevarēja sastapties divvientulībā. Meitas vasarā gulēja salmu vai siena gubenēs – pelūdēs, uz ragavām uzliktās ratu kulbās, kas izpildīja gultas vietu, jo gultas tikai 19. gadsimta vidū sāka rasties un tika gatavotas vienīgi bagātu meitu pūram. Kulbās ielika šapas jeb cisas – sienu vai salmus, labākajā gadījumā spalvu pēli, ielika spilventiņu un aplāja ar palagu. Apsedzās ar to pašu villaini, ko apņēma, laukā ejot. Vēlāk radās stripotas gultas segas. Kulbās meitas gulēja pa divām trim kopā. Vienai gulēt un vienatnē puisi pieņemt uzskatīja par negodu. Kad atnāca puisi, tie jokodami likās meitām pa vidu.

Kamēr puisis un meita nebija nodzēruši precības (izpirkta līgava, samaksājot līgavas vecākiem pilnu pūra vērtību un atlīdzinot par darbaroku trūkumu, ko rada meitas izprecināšana; no vārda "prece"), puisis varēja meitu netraucēti apmeklēt. Kad precības bija nodzertas, citi puisi brūtgānu uzraudzīja un, ja sastapa pie brūtes, pēra ar darvotām pātāgām pa balti rakstainajām biksēm tā, ka palika melnas svītras. To sauca par "brūtgāna bikšu šūšanu".

Maiga Laure atceras, ka sestdienu vakaros puisi salasījušies bariņā un, dziedādami, piemēram, Nīcas ziņģi "Situ pie lodziņa, laid iekšā, laid iekšā, nesu tev mirtes kronīti..." un spēlējami

Kāzu foto 1934. gadā.

ermoņikas, devušies no mājas uz māju. Puisi vērojuši, cik tīri izmazgāts ganģis (koridors). Vai tīri noberzta koka slaucenes, vai taciņas noslaucītas, vai puķu dārzīni izravēti, vai meitas strādā rokdarbus. Tika vērots meitas tikums. Ilgi vienās mājās nav palikuši. Padziedājuši, padejojuši un gājuši tālāk. Īstais vai īstie palikuši, tāpēc pret rīta pusi bariņš sarucis pavisam mazs. Palikušie pa pāram parunājušies, patriekušies, likušies gulēt. Ar visām virsdrēbēm. Ja kāds kļuvis uzbāzīgs, ticis patriekts ar lielu kaunu. Maiga Laure piekrīt, ka Nīcas meitām jābūt lepnām, un tādas viņas ir. Taču meitās iešana kā sena Nīcas paraša sen zudusi.

Par meitās iešanas norisi cara valdīšanas laikā Nīcas pagasta rakstvedis Jēkabs Bumbieris (amatā no 1891. līdz 1896. gadam) rakstīja: "Nelaba ieraža, ka Nīcas, Lejnieku un Leitišu pagasta jaunās meitas ar ļoti maz izņēmumiem pēc iesvētīšanas gulēja visu cauru gadu klētīs un pieņēma jaunos puisi savās klēšu telpās. Sekas no šādām brīvām jaunu vīriešu saiešanām ar jaunām sievietēm bija tās, ka daudzas meitas tika ar miesas augļiem aprūtinātas un ārliulības bērnus dzemdēja."

Kāzu mielasts bez šķīvjiem un dakšiņām

Nīcā kāzas svinēja divas līdz četras dienas, skatoties pēc kāzu rīkotāju turības. Jēkabs Janševskis grāmatā "Nīca" raksta, ka 19. gadsimta beigās jaunā pāra istā salīgšana jeb likaupi notika līgavas mājās, kad ieradās līgavainis ar vedējiem. Likaupu sprediķi noturēja dižvedējs, turot saderināmo rokas. Pēc tam ēda *brokastī* – aukstu cūkgaļu,

baltmaizi, sviestu un sieru, dzēra šnabi un pašdarinātu alu. Kāzās braukdami, visi viesi veda katrs savu daļu pārtikas, pa lielākai daļai prāvu kukuli baltmaizes, novārtu cūkas galvu, sieru un dažas pudeles degvīna. Tā kā katra sēta gribēja lepoties ar saviem kukuliem un visi atbraucēji tos nesa un krāva istabā uz galda, tad kāzu dienas ritā bija tādas maizes klaipu, siera rituļu, cūkgaļas un sviesta kaudzes un tādas pudēļu rindas, ka nebija vairs vietas, kur šķīvjus nolikt. Bet šķīvjus arī nevajadzēja, jo katrs ēda, turēdams savu maizes un gaļas gabalu rokā, griezdamts pats ar savu kabatas nazi. Pēc brokastīm brauca baznīcā laulāties. Kad kāzinieki atgriezās, bija laiks pusdienām.

Jāpiebilst, ka līgavas mājās lielāko godu izrādīja vedējiem, savukārt līgavaiņa mājās – panāksniekiem jeb līgavas radiem. Protams, katra puse otru arī centās izāzēt un katrā piemērotā brīdī apdziedāt. Jēkabs Janševskis uzsver, ka "apdziedātājs bija pa lielākai daļai vecenes vai precētas sievas un arī puisi. Jaunas meitas apdziedāšanā ņēma daļību tikai tik ilgam, kamēr tā vēl turējās pieklājības robežās (...). Apdziedāšanā viena vai divas sievas izmantoja ērkuljus (Nīcai raksturīgie kāzu mūzikas instrumenti – trejdeksņi jeb eglītes), ar ko sita ritmu uz galda.

Pēc pusnakts, kad bija noturēts nakts launags, jaunais pāris nozuda klētī, kur tam bija ierīkota guļas vieta, bet pārējie viesi apmetās kur kurais.

Mičošana dienā

Otrā ritā, kad visi atkal saradās, ēda brokastis – baltmaizi ar cūkgaļu un sieru, klāt dzēra šnabi un alu. Kā raksta Janševskis, gatavot kafiju vai vārīt kādus

siltus ēdienus agrāk kāzās nebija pieņemts. Pēc brokastīm vai dažreiz pusdienām līgavai noņēma ziļu kroni, uzlika to jaunākai mācai vai citai radniecei, bet pašai uzseja galvā baltu drānu. "Vaiņaga noņemšanu izdarīja dižvedējene, tūlīt arī jaunā sieva sāka dalīt savu pūru, apbalvodama ar dažādām veltēm vīra radus," raksta Janševskis. Katrīna Pāvulīte arī stāsta, ka dižvedējas uzdevums pēc vainaga noņemšanas bija pārpīt līgavai matus no vienas bizes sievas frizūrā un pēc tam uzstiet lakatu.

Pavisam praktiska vajadzība mičošanu veikt uzreiz pēc līgavas atvešanas brūtgāna mājās bija pavisam senos laikos, proti, kad līgava nozagta. Panāksnieki dzenas savai radniecei pakal, lai to atvestu mājās. Protams, vedējiem vainags jānoņem un jāuzsien sievas lakats, pirms panāksnieki ierodas (arī uz klēti jādodas uzreiz). Jo, kad vainaga vairs nav, jaunas meitas goda arī vairs nav, tagad laiks precētu sievu priekiem.

Vēca tradīcija prasīja, ka vedēji samet naudu un pasniedz to jaunajai svainei kā pretdevānu par saņemtajām veltēm. Pa to laiku jaunās sievas mantas bija sakrautas ratos, un visi devās uz jaunā vīra mājām: vedēji pa priekšu, panāksnieki pakal – dziedādami, aurodami vai citādi trokšņodami un šaudami ar pistolēm. Tos ratus, kuros sēdēja jaunais pāris, daži vīrieši pavadīja jāšus abpus ratiem, it kā apsargādami, turot rokās karogus.

Bez saiņotām dāvanām

Saiņotu dāvanu pasniegšanas vietā notika uzdzīras – labas laimes un dievpalīga vēlējumi jaunajam pārim. Labie vēlējumi bija apvienoti ar uzdzēršanu un naudas mešanu. Folkloristi Margērs un Māra Grīni to raksturo tā: "Pa uzdzīru laiku jaunai pāris sēž galda galā. Viņiem priekšā alus kausi un šķivis vai skutuls, kas pārklāts ar drāniņu. Tas tur nolikts naudas mešanai. Uzdziņas norit pēc noteiktas kārtības – kurš jauniņiem uzdzēr, tas vispirms ar viņiem sader, sarokojas, un pasaka savu novēlējumu, tad tukšo alus kausu un nomet uz šķīvja savu naudu. Dižākie uzdzīru dzērēji, kas grib palieļties ar savu devību, tukšo vairākus kausus, katru reizi teikdami pa novēlējumam un mezdami pa naudas gabalam. Dažreiz uzdzīru dzērējs vispirms tikai drusku nogaršo piedāvāto alu un noliek uz šķīvja mazāku naudas gabalu, tad turpina tukšot kausu, noliekot jau lielāku naudas gabalu. Visbeidzot, kausu iztukšojis, viņš noliek uz šķīvja visu mešanai nodomāto naudu. Minēts arī

balts cimdš, ko velk rokā, saderot ar jauno pāri. Uzdziņas pasniegtais kausis bija jādzēr tukšs. Tāpēc tuvumā stāvēja alus puisis, kas katru reizi kausu piepildīja no jauna nākamajam dzērējam. Beigās uzdzēr visi kopā, vēlēdami jauniņiem dievpalīgu."

Samet naudu ēdiena vārītājiem un muzikantiem

Pirms atvadišanās jāsavāc tēriņu nauda. To savāc vedēji. Galda naudu maksā arī vedēji. Jāsamet nauda arī ēdiena vārītājiem un muzikantiem. Naudu nodod laulātajiem. Vispirms raida prom tālos radus, panāksniekus. Taču brāļi cenšas mūsu atpirkt, bet uz atvādām dod pēdējos padomus. Beidzot ciemiņi, mūzikai skanot, pamet sētu.

Katrīna Pāvulīte stāsta, ka nākamajā svētdienā dzer atkāzas. Teicēja piebilst, ka malu veltīšanas paraša sen izzudusi. To atceras tikai daži veci cilvēki.

Lielākā daļa kāzu tradīciju Latvijā ir ar ļoti senām saknēm, un katra veidojusies no praktiskas vajadzības, neviena nav tāpat vien, lai vilktu laiku. Sena nav mūsdienās izplatītā tiltu šķērsošanas tradīcija, jo senos laikos pat tautasdziesmās minēts, lai pār tiltu līgavu un pūru neved, jo to kvalitāte bieži vien bija slikta un bieži tilta nemaz nebija, upe bija jāšķērso pa braslu, un pie mazākās pūrveža ratu un zirgu valdīšanas kļūmes pūrs virpuļodams tika ierauts upes dzelmē.

Jaunajam pārim sedz segas

To, ka kāzas Nīcā svin citādāk, var pamanīt katrs, kurš uzlūgts uz kāzām citā novadā, vai arī, ja citu novadu ļaudis ieprecas mūšpusē. Piemēram, liepājniekus bieži pārsteidz mūsu tradīcija mičošanā jaunajam pārim segt segas. Vēl nesen iekšā cienā bija biezas vatētās segas. Kad vecāki un krustvecāki segas sasēguši uz pleciem tā, ka jaunajiem vien degungali laukā, vīri ceļ jaunos ar visiem krēsliem un segām trīs reizes augšā un visi sauc urravas. Šī tradīcija saglabājusies, kaut nedaudz pārveidota. Kāzu dienā līgavai īpašo balto kāzu dienas villaini uzdāvināja krustmāte. Kad krustmāte ir devusies aizsaulē, krustbērni ir tie, kuri nes bēres krustu, un šajā reizē viņai sedz segu jeb villaini.

Raksta veidošanā izmantoti Nīcas un Otaņķu senlietu krātuvju materiāli.

Lelde Jagmina,

Otaņķu senlietu krātuves vadītāja

Septembrī ambulancē pieņems:

19. septembrī plkst. 8.45 – ginekoloģe Larisa Kovaļenko (pierakstīties 29415662).

27. septembrī no plkst. 9 līdz 12 – psihiatre Kristīne Balode (rindas kārtībā).

Oktobrī:

5. oktobrī plkst. 15 – acu ārste Ruta Ābelīte (pierakstīties 29415662).

24. oktobrī plkst. 9 – ASINS DONORU DIENA (pierakstīties 29415662).

Mobilā mamogrāfija. Datums tiks precizēts, sekojiet informācijai! Pierakstīties pa tālruni 29415662.

Pakalpojumu nodrošinās "VC4" mobilais digitālais mamogrāfs (īpaši aprīkots autobuss), kas izbraukumos pa Latviju dod iespēju saņemt augstvērtīgu mamogrāfijas (krūšu dziedzeru rentgenoloģisko) izmeklējumu.

Sievietēm, kuras ir saņēmušas uzaicinājuma vēstuli no Nacionālā veselības dienesta, valsts skrīninga programmā izmeklējums ir **bez maksas**. Ar ģimenes ārsta vai ārstējošā ārsta norikojumu, kuram nav līgumattiecību ar NVD, krūšu izmeklēšana ir **par maksu – 2,85 eiro**.

Remontdarbi pie ambulances ieejas

Tiek veikti Nicas ambulances ieejas mezgla vienkāršotās atjaunošanas būvdarbi – jauna pandusa (uzbrauktuves) izbūve, ieejas pakāpienu un platformas izbūve, taku bruģošana. Iepirkumā pieteicās viens pretendents – SIA "Tigers", ar kuru tika noslēgts līgums par būvdarbu veikšanu par 20 989 eiro bez PVN. Būvdarbi tiek veikti atbilstoši AS "Būvmeistars" izstrādātajai Nicas ambulances ieejas mezgla vienkāršotās atjaunošanas dokumentācijai. Plānotais būvdarbu pabeigšanas termiņš ir šā gada 6. novembris.

Iekļūt ambulancē pie ģimenes ārstiem, zobārsta, uz fizikālās medicīnas procedūrām, aptiekā un pie skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzējiem var pa rezerves ieeju – blakus rūpniecības preču veikalam vai sekojot norādēm.

Apmeklētāji ratiņkrēslā ambulancē var iekļūt caur Sadzīves pakalpojumu punktu tā darba laikā (ieeja no sētas puses, dodoties garām Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta punktam). Nepieciešamības gadījumā zvanīt punkta darbiniecei Maijai Stasei pa tālruni 63454387 vai 29977483 vai ambulances vadītājai Inatai Štālei pa tālruni 29415662.

Sadzīves pakalpojumu punkta darba laiks:

P. 8.00 – 15.00	C. 8.00 – 15.00	S. –
O. 11.00 – 18.00	Pt. 11.00 – 18.00	Sv. 14.00 – 18.00
T. –		

Inata Štāle, ambulances vadītāja

Pakalpojumi Otaņķu feldšerpunktā

- ◆ Ambulatorā pacientu pieņemšana un izmeklēšana – 0,70 eiro
- ◆ Profilaktiskās apskates – 0,70 eiro
- ◆ Vakcinācija pieaugušajiem un bērniem:
 - pret ērcu encefalītu – 0,43 eiro + vakcīnas cena
 - pret difteriju un stinguma krampjiem – 0,43 eiro
- ◆ Injekcijas: ambulatori – 0,43 eiro, mājas vizītēs – 1,43 eiro
- ◆ Infūzijas sistēmas – 0,70 eiro
- ◆ Cukura, hemoglobīna un holesterīna līmeņa pārbaude – 0,70 eiro
- ◆ Ausu skalošana (sēra korķa izņemšana) – 0,70 eiro
- ◆ Asinsspiediena mērīšana – 0,70 eiro
- ◆ Ērcu izņemšana no ausiem – 0,70 eiro
- ◆ Brūču apstrāde un pārsiešana – 0,70 eiro
- ◆ Parasto recepšu izrakstīšana – 0,70 eiro
- ◆ Mājas vizītes – 1,43 eiro

Pakalpojumus sniedz feldšere Ilze Prūse, tālrunis 634 84551, 27091380.

Sestdien, 1. septembrī

- ◆ **SPORTA PASĀKUMS "Čiekurkauss"** – plkst. 11 Bernātos. Dalībnieku reģistrācija no plkst. 10.
- ◆ **"Piekrastes Tirrade"** – **PLUDMALES SAKOPŠANAS TALKA** "Nāc, sakopsim piekrasti kopā!". *Vairāk informācijas 5. lpp.*
- ◆ **Projektu Atvērto durvju diena Aizputes, Grobiņas, Durbes, Priekules un Vaiņodes novadā.** *Vairāk informācijas 4. lpp.*

Svētdien, 9. septembrī

Nīcas sporta hallē – **Nīcas kausa izcīņa TELPU FUTBOLĀ** – plkst. 11.

Svētdien, 7. oktobrī

KOLEKTĪVĀ SĒŅOŠANA ar mikoloģi Initu Danieli. Izbraukšana no domes stāvlaukuma plkst. 9. Dalības maksa 3 eiro. Pieteikties pie Initas Ķaupeles pa tālruni 28361268.

Pasākumu laikā var notikt fotografēšana vai filmēšana sabiedrības informēšanai.

Apgūsti jaunas prasmes, citu profesiju vai pārkvalificējies un kļūsti pieprasīts darba tirgū!

Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) ir uzsākusi trešo pieteikšanās kārtu Eiropas Savienības (ES) fondu pieaugušo izglītības projektā "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide", kas ilgs līdz 17. septembrim. Tajā ikviens strādājošais un pašnodarbinātais no 25 gadu vecuma var pieteikties mācībām 11 tautsaimniecības nozarēs, līdz 17. septembrim iesniedzot pieteikumu kādā no 70

izglītības iestādēm visā Latvijā.

Mācības tiek apmaksātas 90% apmērā. Ar piedāvātajām nozarēm varat iepazīties interneta vietnē *macibaspieaugusajiem.lv*.

Sīkāku informāciju varat iegūt pie pieaugušo izglītības metodiķes Kristīnes Kopštāles, zvanot pa tālruni 29560068 vai rakstot e-pastu *kristine.kopstale@nica.lv*.

"ALTUM" klientu apkalpošanā pilnībā pāriet uz elektronisko pieteikumu sistēmu un samazina dokumentu skaitu

Sākot ar šā gada augustu, Attīstības finanšu institūcijas "ALTUM" klienti pieteikumus un nepieciešamos dokumentus valsts atbalsta programmu finansējuma saņemšanai var iesniegt tikai elektroniski. Līdz ar elektroniskās pieteikumu sistēmas pilnīgu ieviešanu klientiem tiks samazināts iesniedzamo dokumentu skaits. Tas ļaus samazināt laiku, kas nepieciešams lēmuma pieņemšanai par valsts atbalsta finansējuma piešķiršanu.

Reinis Bērziņš, "ALTUM" valdes priekšsēdētājs: "Jau šobrīd aptuveni 90% pieteikumu valsts atbalsta finansējumam saņemam elektroniski. Tas liecina, ka mūsu klienti novērtē un izmanto attālināto pakalpojumu priekšrocības. Šodien speram soli tālāk un ieviešam virkni klientu servisa uzlabojumu un padarām efektīvāku

ieteikumu izvērtēšanas procesu. "ALTUM" klientiem tas nozīmē iesniedzamo dokumentu mazāku apjomu un lēmumu ātrāku pieņemšanu. Esam gandarīti par jaunās sistēmas ieviešanu un ieguldījumu kopējā administratīvā sloga mazināšanā valstī."

To, ka aizdevuma pieteikumi tiek izskatīti ātrāk, pirmie izjutīs klienti, kuriem biznesa sākšanai vai attīstīšanai nepieciešams aizdevums līdz 25 tūkstošiem eiro, ko varēs saņemt arī ar privātpersonas galvojumu un bez papildu nodrošinājuma. Šie klienti pilnīgi visas nepieciešamās darbības varēs veikt attālināti un uz finanšu institūciju "ALTUM" doties tikai aizdevuma līguma parakstīšanas brīdī. "ALTUM" īstenotajās valsts atbalsta programmās 2018. gada 30. jūnijā kopumā bija aktīvi 16,3 tūkstoši klientu līgumu.

Iesaisties aizraujošā lasīšanas piedzīvojumā!

Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" turpina aktīvu darbību, un arī Nicas un Otaņķu pagasta bibliotēkas aicina piedalīties jaunāko grāmatu lasīšanā un vērtēšanā.

Grāmatu kolekcija, ko izraudzījusi profesionāla žūrija, ir interesanta un sola lasītājiem daudz pārsteigumu, izziņas prieku un emocionālus mirklus.

Grāmatas sadalītas pa vecuma grupām pēc gadiem: 5+, 9+, 11+, 15+. No 2012. gada lasīšanas piedzīvojumā tiek aicināti iesaistīties arī pieaugušie, tā rādot priekšzīmi bērniem.

Iesaisties "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā 2018"! Rita Ābelīte, Nicas pagasta bibliotēkas vadītāja, un Vineta Juškeviča, Otaņķu pagasta bibliotēkas vadītāja

KĀ PIEDALĪTIES ŽŪRIJAS DARBĀ?

- ◆ Dodies uz bibliotēku!
- ◆ Vaicā bibliotēkas vadītājai par "Bērnu žūriju"!
- ◆ Apskati plakātu "Lasi un vērtē"!
- ◆ Izvēlies savai vecuma grupai atbilstošu grāmatu!
- ◆ Izlasi to! Pieraksti, kas tev patika!
- ◆ Izlasi 6 grāmatas no plakātā redzamajām!
- ◆ Aizpildi anketu, ko datorā tev atvērs bibliotēkas vadītāja!
- ◆ Saņem balviņu!
- ◆ 2019. gada 9. martā posies uz Lielajiem lasīšanas svētkiem, kas notiks Rīgā, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā!

ĪSUMĀ

Dāvanā saņem Latvijas ģerboni

Latvijas simtgades gadā būvmaisījumu ražotājs "Sakret" visām Latvijas pašvaldībām uzdāvināja no īpaša betona veidotus telpiskus Latvijas ģerboņus, tā godinot vienu no Latvijas simboliem. Šis dāvinājums pirms projekta uzsākšanas saņēmis Valsts heraldikas komisijas akceptu. Arī Nicas novads ir saņēmis dāvinājumu, vēl jāatrod tam piemērotākā vieta.

Ēdināšanu nodrošinās citās telpās

7. augustā pēc izstrādātā tehniskā projekta tika uzsākts Nicas vidusskolas ēdnīcas telpu remonts. Jaunajā

mācību gadā, kamēr rit remontdarbi, skolēnu ēdināšana notiks skolā citās telpās.

Uzsāk gāzes sprādzienā cietušās mājas atjaunošanu

Pēc visu nepieciešamo procedūru veikšanas iepirkuma rezultātā ir noslēgts līgums ar Saldus firmu "Normand Enterprises" par gāzes sprādzienā cietušās mājas Nīcā, Skolas ielā 1, atjaunošanu. Uzņēmumam jau ir līdzīga pieredze – pirms dažiem gadiem tas pēc gāzes sprādziena atjaunojis ēku Brocēnos. Darbus plānots pabeigt četrus mēnešu laikā. Ēka ir apdrošināta.

ZINĀŠANAI

Jāplāno bibliotēku apmeklējums

12. septembrī Nicas un Otaņķu pagasta bibliotēkas slēgtas – seminārs Rīgā.

Atkritumu apsaimniekošana

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas uzņēmuma SIA "CleanR" darbinieks klientus apkalpos piekdien, 28. septembrī, no plkst. 11.00 līdz 12.15 Nicas novada domes zālē (14. kab.) un no plkst. 12.30 līdz 13.00 Otaņķu pagasta pārvaldes mazajā zālītē (2. stāvā).

Atgādinām, ka līgumi jāslēdz arī vasaras māju īpašniekiem. Sezonālo sadzīves atkritumu izvešanas pakalpojumu pieņemt, zvanot pa tālruni 67111001 vai rakstot e-pastu *kc@cleanr.lv* (plašāk – aprīļa avīzē).

Piedāvā Montessori apmācību

Montessori speciāliste Agnese Sikle piedāvā apmācības bērniem pēcpusdienās, vakaros vai brīvdienās Rudē, Mazās skolas 1. stāvā. Pieteikties, zvanot pa tālruni 28890598 vai rakstot e-pastu *anse20@inbox.lv*.

Nīcas novada domes bezmaksas izdevums. Izdevējs – Nīcas novada dome, tālr. 63469049; e-pasts: *dome@nica.lv*; Otaņķu pagasta pārvalde, tālr. 634 84550.

Izdevumu veido sabiedrisko attiecību speciāliste Gunita Šime, tālr. 63489484, 29105652; e-pasts: *gunita.sime@nica.lv*. *www.nica.lv* Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild autors.

Iespiests SIA "Kurzemes Vārds". Tirāža 1600 eks.